

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО»
Каталогу освітньо-професійної програми
Технології і засоби механізації
сільськогосподарського виробництва

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.</i>
Код і найменування спеціальності	Для студентів спеціальності 208 Агроінженерія
Тип і назва освітньої програми	Для освітньо-професійної програми Технології і засоби механізації сільськогосподарського виробництва
Курс, семестр	3 курс, 1 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4. Загальна кількість годин – 120 год, із яких: Лекції – 16 годин, практичні – 24 годин. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет Кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту.
Контактні дані розробника(-ів)	 <p>Викладач: ЛЯШЕНКО Сергій Васильович, к.т.н., доцент, завідувач кафедри Агроінженерії та автомобільного транспорту <i>Контакти:</i> ауд. 337 (навчальний корпус №3), e-mail: sergii.liashenko@pdau.edu.ua, тел. (0532) 56-96-87, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/liashenko-serhii-vasilovych</p>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні.
Компетентності	<i>Загальні компетентності (ЗК):</i> - ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. - ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних

	ситуаціях. <i>Спеціальні (фахові):</i> 15. Здатність проєктувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва та обирати засоби механізації для їх реалізації.
Результати навчання	- ПРН. Вміти проєктувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Навчальна дисципліна «Органічне виробництво» відіграє важливу роль у формуванні соціальних навичок (soft skills) у здобувачів вищої освіти усіх спеціальностей Полтавського державного аграрного університету. Основні аспекти цього впливу включають: командну роботу та співпрацю, комунікаційні навички, критичне мислення та проблемне вирішення, організаційні навички, адаптивність та гнучкість, етичні та екологічні цінності. Дисципліна сприяє розвитку навичок командної роботи через колективні завдання, що допомагає здобувачам ефективно взаємодіяти і досягати спільних цілей. Лекції і презентації вчать чітко і зрозуміло комунікувати, презентувати свої ідеї і вести конструктивні дискусії. Аналіз технологій органічного виробництва і розв'язування реальних ситуаційних завдань допомагають здобувачам розвивати навички критичного мислення, оцінювати різні варіанти рішень та знаходити оптимальні варіанти розв'язання практичних задач. Робота в команді за умов складання планів органічного виробництва з вихідними завданнями з життя допомагає розвивати здатність адаптуватися до умов інтенсивного виробництва органічної продукції, до нових ситуацій і швидко реагувати на зміни. Акцент на екологічне землеробство формує відповідальне ставлення до вимог закону про екологію та охорону навколишнього природного середовища, міськ проживання людини, забезпечує розуміння важливості дотримання екологічних стандартів.

Навчальна дисципліна «Органічне виробництво» сприяє: всебічному розвитку соціальних навичок, які є критично важливими для успішної професійної діяльності та особистісного росту здобувачів вищої освіти. Вона допомагає формувати здатність до ефективної роботи в команді, комунікації, критичного мислення, організації та управління, а також забезпечує розуміння важливості та етичних стандартів у професійній діяльності.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни: є формування у здобувачів вищої освіти знань і умінь, які необхідні висококваліфікованому спеціалісту для організації науково-обґрунтованих заходів щодо органічних технологій вирощування сільськогосподарських культур і одержання високоякісної продукції в різних ґрунтово-кліматичних умовах в господарствах різних організаційно-правових форм власності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Особливості органічної системи землеробства
- Тема 2. Органічні технології
- Тема 3. Правові аспекти розвитку органічного сільського господарства в Україні та ЄС.
- Тема 4. Технологічні особливості ведення органічного господарювання.
- Тема 5. Особливості технологій вирощування зернових культур в органічному землеробстві.
- Тема 6. Технологія вирощування зернобобових та олійних культур в органічному землеробстві.
- Тема 7. Технологія вирощування картоплі за органічного виробництва.

Тема 8. Стандарти виробництва, переробки, маркування та збуту органічної продукції.
(Гостьовий спікер професіонал-практик).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

– словесні методи: лекції; розповідь; пояснення; інструктаж;
– наочні методи: демонстрування; спостереження;
– практичні методи: дослідні роботи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування; тезування, анотування.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

– методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; методи використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

– методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.

3. Інноваційні методи навчання:

– інтерактивні методи: дискусії, диспути, дебати; проектування професійних ситуацій; розроблення і презентація проєктів; рольові та ділові (імітаційні) ігри; коучинг і навчальні тренінги.

– Методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу: інтелектуальна карта уяви; стрічка подій.

– комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

– методи усного контролю: опитування; бесіда; доповідь.

– методи письмового контролю: контрольна робота; самостійна робота; творче завдання.

– методи лабораторно-практичного контролю: контрольні-практичні роботи.

– методи самоконтролю: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз; визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора навчально-наукового інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)

- щодо академічної доброчесності

Доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів.

Політика щодо академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті регламентується такими локальними нормативно-правовими актами: Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про групу сприяння академічній доброчесності у Полтавському

	<p>державному аграрному університеті; Положення про комісію з академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті; Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача вищої освіти на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися в онлайн форматі за погодженням з директором навчально-наукового інституту. Відвідування занять (офлайн або онлайн) є обов'язковим згідно розкладу дзвінків. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані самостійно та у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування здобувачем вищої освіти навчального матеріалу із наступною перевіркою отриманих результатів навчання у письмовій чи усній формі. Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн занять або тестування.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовано процедурами п.5.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p>Основна</p>	

1. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні: монографія / за ред. д-ра с.-г. наук, проф., акад. НААН Я.М. Гадзала, д-ра с.-г. наук, проф., чл.-кор. НААН В.Ф. Камінського. К.: Аграрна наука, 2016. 592с.
2. Томашевська О.А. Органічне виробництво в світі: реалії та перспективи. Інноваційна економіка. 2013. № 6. С. 161-164.
3. Arendarenko V.a; Semenov A., Padalka V.a; Antonets A., Liashenko S., Opara N., Barabolia O., Prudkyi T., Drozhchana O. aThe mechanical method of collecting the colorado potato beetle (*Leptinotarsa decemlineata* SAY, 1824, Coleoptera, Chrysomelidae) using a device with passive working elements. International Journal of Agricultural Technology. Том 20, Випуск 5, Ст. 1755 – 1764, September 2024 [http://www.ijat-aatsea.com/pdf/v20_n5_2024_September/2_IJAT_20\(5\)_2024_Arendarenko,%20V.--1573.pdf](http://www.ijat-aatsea.com/pdf/v20_n5_2024_September/2_IJAT_20(5)_2024_Arendarenko,%20V.--1573.pdf) .
4. Ляшенко С.В., Падалка В.В. Проектування технологічних процесів в рослинництві. Навчальний посібник. [текст]: навчальний посібник 2-е вид. Перероблене і доповнене. Полтава : ПП «Астроя». 2025. 228 с.
5. Ляшенко С.В., Ляшенко С.С. Проектування торсіонно-ударного розпушувача ґрунту. Механіко-технологічне обґрунтування енергозберігаючого засобу для безполицевого обробітку ґрунту в умовах Полтавського регіону: монографія 2-е вид. Перероблене і доповнене. Полтава ПП «Астроя». 2024. 204с..
6. Іванишин В. В. Біологізація землеробства в Україні: реалії та перспективи /науково-виробниче видання; за заг. ред. В. В. Іванишина та І. А. Шуvara / В. В. Іванишин, М. В. Роїк, І. А. Шувар, Л. В. Центилю, В. М. Сендецький, О. М. Бунчак, Н. М. Колісник та ін. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. 284с.

Допоміжні

7. Shuvar A. Formation of the flax agrocenosis within the organic production in the forest and steppe zone of Western region. Part of monograph : Sustainable development foothill and mountainous regions: agriculture, crop production, plantbreeding and seed production, feed production, animal husbandry, economy / under the general editorship of the candidate of economic sciences, associate professor Stasiv O. F. – LAP LAMBERT Academic Publishing. 2020. P. 103-129. ISBN: 978-620-2-81698-4.
8. Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 3. Львів: Видав.компанія «АРС», 2013. 272 с.
9. Shuvar Antin. Influence of climate changes for adaptation of agriculture production in Lviv region. Klimat pola uprawnego Meteorologia i klimatologia stosowana - gospodarka, teoria, praktyka, innowacyjność poświęcona pamięci prof. dr. hab. T. Górskiego: X Międzynarodowa Konferencja, 19-22 września 2018 r. Lublin-Zamość-Lwów-Kamieniec Podolski. Zamość: PWSZ, 2018. P. 51.
10. Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/425-18>.
11. Концепція розвитку органічного землеробства в Україні до 2020 року / [О.І. Шкуратов, О.І. Дребот, В.А. Чудовська та ін.]. К.: ТОВ «Екоінвестком», 2014. 16 с.
12. Lyashenko, S. V., Sivtsov, O. V., Zaporozhets, Y. V., Koshkald, S. I., & Shevchenko, V. V. (2020). Substantiation of operation service modes of household wood waste chopper. Bulletin of Poltava State Agrarian Academy, (4), 259–266. doi: 10.31210/visnyk2020.04.33 <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2020/04/33.pdf>
13. Ляшенко С.В., Яценко Ю.В., Лазоренко А.І. Результати експериментальних досліджень енергозберігаючого режиму роботи засобу механізації для подрібнення гілок дерев. Вісник Полтавської державної аграрної академії. Технічні науки. Полтава, 2021. № 4. С.. doi: 10.31210/visnyk2021.04.33 <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2021/04/33.pdf>

14. Gorbenko, O., Lyashenko, S., Kelemesh, A., Padaka, V., Kalinichenko, A. Waste Usage as Secondary Resources. *Procedia Environmental Science, Engineering and Management* 2021. 8(2), с. 417-429 (Scopus) http://procedia-esem.eu/pdf/issues/2021/no2/13_45_Gorbenko_21.pdf
15. Viacheslav Padalka, Serhii Lyashenko, Oleksii Burlaka, Viktor Sakalo, Yuliia Padalka. (2021). Modeling of resonance phenomena in self-oscillating system of agricultural machines: Modern electrical and energy systems” (MEES 2021). September 21-24, 2021, (Scopus) http://mees.ieee.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/Program_MEES_2021.pdf
16. Lyashenko S., Gorbenko O., Kelemesh A., ... Stebila J., Patyka V. Non-Waste Technology for Utilization of Tree Branches *Applied Sciences (Switzerland)*, 2022, 12(17), 8871 <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85137938306&origin=resultlist>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Кобець М.І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку. Проект аграрна політика для людського розвитку. URL: http://www.undp.org.ua/agro/pub/ua/P2004_01_051_04.pdf
2. Клітна М.Р. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні / М.Р. Клітна, І.А. Брижань // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2525>.
3. Український біологічний сайт. URL: <http://www.biology.org.ua/>
5. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>
6. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Органік в Україні / Федерація органічного руху України. URL: <http://organic.com.ua/>
9. <http://www.rada.kiev.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
10. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України
11. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України
12. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри агроінженерії та автомобільного транспорту протокол від 12.01.2026р. №6

Додатки до силабусу

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО		Разом по темі
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Особливості органічної системи землеробства	0	5	5
Тема 2. Органічні технології	10	5	15

Тема 3. Правові аспекти розвитку органічного сільського господарства в Україні та ЄС.	5	5	10
Тема 4. Технологічні особливості ведення органічного господарювання.	5	5	10
Тема 5. Особливості технологій вирощування зернових культур в органічному землеробстві.	10	5	15
Тема 6. Технологія вирощування зернобобових та олійних культур в органічному землеробстві.	10	5	15
Тема 7. Технологія вирощування картоплі за органічного виробництва.	10	5	15
Тема 8. Стандарти виробництва, переробки, маркування та збуту органічної продукції. (Гостьовий спікер професіонал-практик).	10	5	15
Залік			100
Разом	60	40	100

- письмове виконання вправ на практичних заняттях (0-5);

Критерії оцінювання письмового виконання практичних занять (0-5)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувач вищої освіти відмінно володіє навиками проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
4	Здобувач вищої освіти добре володіє навиками проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
3	Здобувач вищої освіти задовільно володіє навиками проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
2	Здобувач вищої освіти посередньо володіє навиками проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції

1	Здобувач вищої освіти частково володіє навиками проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
0	Здобувач вищої освіти не володіє навиками проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції

- Письмове виконання завдань самостійної роботи (0-1);

**Критерії оцінювання письмового виконання самостійної роботи
(0-5)**

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувач вищої освіти відмінно демонструє вміння проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
4	Здобувач вищої освіти добре демонструє вміння проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
3	Здобувач вищої освіти задовільно демонструє вміння проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
2	Здобувач вищої освіти посередньо демонструє вміння проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
1	Здобувач вищої освіти частково демонструє вміння проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
0	Здобувач вищої освіти не володіє навиками проектувати, удосконалювати та впроваджувати технології органічного виробництва сільськогосподарської продукції та вибирати засоби механізації для

	виробництва, зберігання, обробки та транспортування органічної сільськогосподарської продукції
--	--